Presentatie rekenkameronderzoek Belastingsamenwerking Gemeenten & Waterschap (BsGW)

Bert Holman, rekenkamer Stein

22 september 2021

Inhoud presentatie

- Terugblik rekenkameronderzoek
- Context BsGW
- 5 hoofdpunten
- Vragen?

Terugblik onderzoek

- Opdracht van 11 rekenkamer(commissie)s najaar 2020
- Afronding juni 2021 – reactie college Stein op 7 juli 2021

Drie onderzoeksvragen centraal:

1. Ontwikkeling kwaliteit taakuitvoering BsGW.
2. Ontwikkeling kosten van dienstverlening BsGW.
3. Sturings- en verantwoordingsrelatie gemeenten – BsGW.

→ Aanpak: documentenstudie, interviews plus een benchmark

Context ontwikkeling BsGW

Fase 1: Groeifase (2012-2015)

- accent op opbouwen en uitbouwen van de organisatie, uitbreiding aantal deelnemers

Fase 2: Consolidatiefase (2016-2020)

- op orde krijgen werkprocessen en verbetering bedrijfsvoering

Fase 3: Fase van doorontwikkeling (2020-…)

- meer aandacht voor kwaliteit dienstverlening en externe oriëntatie

1. Kwaliteit dienstverlening

Conclusie

- Ontwikkeling kwaliteit dienstverlening is niet goed vast te stellen; nulmeting en goede indicatoren ontbreken.

Aanbeveling

- BsGW en gemeentebesturen moeten op korte termijn zorgen dat er een consistent stelsel van indicatoren komt, waarmee de kwaliteit van de dienstverlening wordt gemonitord en gerapporteerd.

2. Kosten/baten samenwerking voor Stein

Conclusie

- Aanzienlijke cumulatieve kostenbesparing voor gemeenten (factsheet BsGW) door samenwerking in BsGW is aannemelijk
- Stein heeft met 42% een gemiddelde cumulatieve kostenbesparing gerealiseerd.

Aanbeveling

- Vraag als AB aan het DB om overzichtelijk dashboard met financiële informatie waarbij gemeenteraden betrokken worden.

Cumulatieve kostenbesparing 2012-2019

	Bijdrage Nulmeting	Reguliere bijdrage	Overige bijdragen	Goodwill	cumulatief voordeel	procentueel voordeel
Beesel	1.658	720	62	142	734	44%
Bergen	3.013	1.181	164	167	1.501	50%
Brunssum	4.013	1.910	382	167	1.554	39%
Gennep	1.266	904	76	216	70	7%
Heerlen	13.066	6.462	1.254	543	4.807	37%
Kerkrade	6.798	2.843	291	492	3.172	47%
Landgraaf	4.929	2.351	473	205	1.900	39%
Peel en Maas	7.752	3.021	604	541	3.586	46%
Sittard-Geleen	17.559	6.445	1.773	885	8.456	48%
Stein	3.876	1.609	336	320	1.611	42%
Venlo	28.952	15.689	1.855	-1.224	12.632	44%
Totaal	92.882	43.135	7.270	2.454	40.023	43%

Tabel 12: cumulatieve kostenbesparing 11 gemeenten 2012-2019
(€ 1.000)*

3. Heet hangijzer: de proceskosten

Conclusie

- BsGW heeft grip heeft op kosten, uitgezonderd proceskosten.
- Kosten dienstverlening zijn tot 2017 gedaald door financiële taakstelling & efficiencywinst door nieuwe toetreders, daarna gestegen voornamelijk door proceskosten
- Grote zorgen voor BsGW & deelnemers
- Kwaliteit WOZ-proces en waarderingen lijkt geen oorzaak

Aanbevelingen

- Diepgaande analyse van oorzaken
- Voortvarende gezamenlijke strategische aanpak (BsGW en gemeenten)

4. Sturing en verantwoording

Rode draad raadsinterview Stein:

- Over het geheel een positief beeld over BsGW. Zelf taken uitvoeren is geen optie.
- Raad spreekt over BsGW bij begroting en jaarrekening. Sturing vooral financieel, raad spreekt niet over kwaliteit BsGW
- Raad heeft weinig invloed op functioneren BsGW
- Begrip bij raad over stijging proceskosten. Invloed BsGW is beperkt
- Investeren in communicatie naar burgers gewenst
- Goed om te verkennen wat voordelen zijn van harmonisatie van taken

4. Sturing en verantwoording

Conclusie

Opzet sturingsrelatie formeel in orde. De praktijk is weerbarstig.

Aanbeveling:

Raad Stein kan zelf voor meer invloed zorgen:

1. Draag college op om te zorgen voor actievere communicatie naar gemeenteraden
2. Draag college op om te zorgen voor zicht op de ontwikkeling van de kwaliteit dienstverlening en financiele ontwikkeling
3. Draag college op om aan te dringen op grondig onderzoek en aanpak proceskosten.

5. Toekomst

- Meerwaarde BsGW wordt bestuurlijk en ambtelijk breed erkend. Raadsleden zien dat (wat) minder. Raad Stein is behoorlijk positief
- BsGW moet daaraan werken, passend bij huidige fase van doorontwikkeling en externe gerichtheid. Raden moeten beter worden bediend.
- Kwaliteit dienstverlening en kostenontwikkeling overzichtelijker in beeld brengen voor de raden.
- Proceskosten doelgericht bestrijden.
- Onderzoeken mogelijkheden harmonisatie van taken. Verordenende bevoegdheid ligt bij de raad.

STEIN | *Fact sheet over BsGW*

STEIN IN DE ORGANISATIE

Stemverhouding algemeen bestuur:

1,72%

Jaar van toetreden:

2014

VERDEELSLEUTEL

60.500
Aanslagregels

12.500
Aanslagbiljetten

Aandeel in productkosten:
2%

5.330
Klantcontacten

BIJDRAGE

Bijdragen aan BsGW incl. nulmeting (x€1.000)

De gemiddelde bijdrage is 39% lager dan de nulmeting.

Vastgestelde Goodwill
€320.000,-

Cumulatieve voordeel:
€1.611.000,-

In het cumulatieve voordeel zijn de goodwill bijdragen meegerekend.

BELASTINGEN

- Hondenbelasting
- OZB
- Verontreinigings-/ zuiveringsheffing
- Afvalstoffen-heffing
- Rioolheffing
- Toeristenbelasting
- Watersysteemheffing ingezetenen, ongebouwd, natuurterreinen en gebouwd

Vragen?